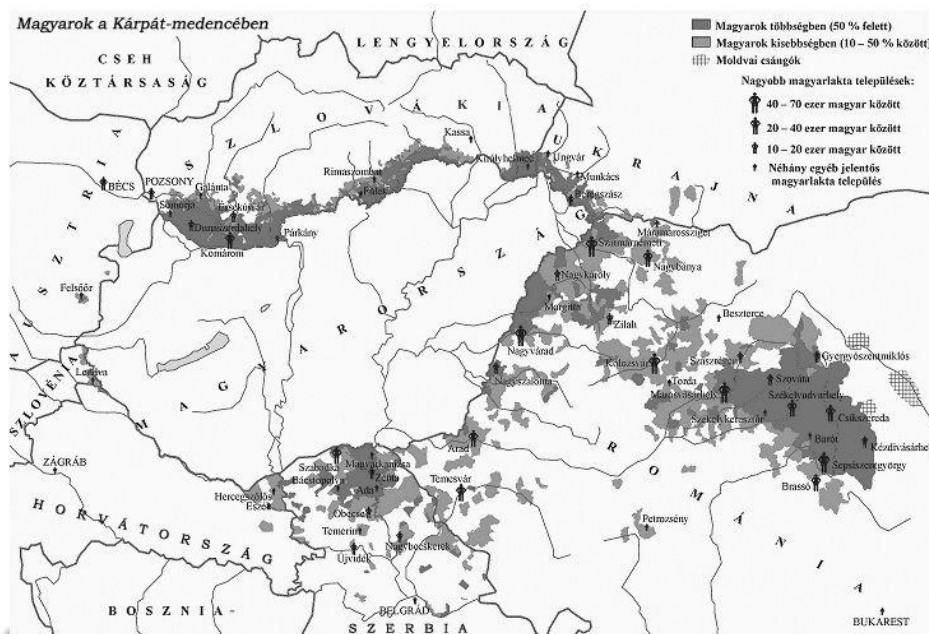

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA
KÜLÖGYI IGAZGATÓSÁG

NEMZETPOLITIKAI TÜKÖR

Készítette:
Hunvári Orsolya
Lenkei Judit
Márky Zoltán
Pappné Farkas Klára
Sediqi Jázmin
Szabó Ádám
Vass-Prékopa Angéla

Szerkesztő:
Márky Zoltán

Kiadó:
Dr. Sárdi Péter

2013. április 26.

II. évfolyam 12. szám

TARTALOM

HÍREK	3
Nemzeti összetartozás bizottsága	3
A Nemzeti összetartozás bizottsága április 23-i ülésének beszámolója	
Nemzetpolitika az Országgyűlésben	5
Média	8
Nincs hírértéke a határon túli magyarságnak	
Erdély	8
Az Erdélyi Magyar Néppárt küldöttgyűlése	
Közéleti és politikai preferenciák Erdélyben, Magyarország kormányzati hatása	
Jobbikos csoportok alakultak Erdélyben	
Felvidék	15
A Malina Hedvig-ügy újabb felvonása	
Délvidék	16
A tartományi parlament egyelőre nem tűzi napirendre a Nyilatkozatot	
A VMSZ később alakítja ki az álláspontját	
Kárpátalja	17
Felgyűjtötták Petőfi Sándor szobrát Beregszászon	
Muravidék	17
Nem várható rosszabbodás a muravidéki kétnyelvű oktatásban	
Diaszpóra	18
II. LAMOSZSZ találkozó Braziliában	
BESZÁMOLÓ	20
Ülésezett a Közép-Európai Kezdeményezés (KEK) Parlamenti Dimenziójának Kulturális bizottsága	
A HÉT TÉMÁJA	21
Victor Ponta a romániai magyar kisebbséggel való együttműködésről	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	23

HÍREK

Nemzeti összetartozás bizottsága

A Nemzeti összetartozás bizottsága április 23-i ülésének beszámolója

A bizottság elsőként *Lélfai Koppány* vezérigazgató tájékoztatóját hallgatta meg a Bethlen Gábor Alap (BGA) működéséről és pályázatairól. Elmondta, hogy a tavalyihoz képest közel 1 milliárddal több, 13,4 milliárd forint áll rendelkezésre a külföldi magyarság támogatására. Ebből közel 11,6 milliárd az alábbiak szerint oszlik el:

Sorszám	Előirányzat megnevezése	Költségvetési törvény szerinti előirányzat összege (adatok MFt-ban)	törvény eredeti
1.	Oktatás-nevelési támogatás	4 820,0	
2.	Határtalanul! program támogatása	465,3	
3.	Magyarság Háza program támogatása	216,0	
4.	Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása	3 826,3	
5.	Egyéb támogatások	1 435,2	
6.	Alapkezelő működési költségei	810,0	
Összesen		11 572,8	

Ezen felül 1,38 milliárddal támogatják a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemet, míg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola támogatására 500 millió forintot különítettek el, a fennmaradó részt pedig a Magyarság Háza működtetésére¹ és egyedi támogatásokra irányozzák elő.

„A magyar kultúráért és oktatásért” központi pályázattal kapcsolatban elmondta: a felhívást idén egy hónappal korábban írták ki, a kiosztható keretösszeg továbbra is 600 millió Ft, amelyből 400 millió Ft a központi felhívásra, 200 millió Ft pedig kis költségvetésű programok támogatására irányul, melyeket a lebonyolító szervezetek közreműködésével választanak ki. A pályázók köréhez² Magyarország határain belül és kívül működő, jogi személyiséggel rendelkező intézmények, társadalmi szervezetek, alapítványok és egyházak tartozhatnak. Elhangzott továbbá, hogy a pályázati célok köre a tavalyi 6-ról 4-re csökkent. Ezzel tovább bővült a résztvevők köre, az idei évtől pedig már működési célra is lehet pályázatot benyújtani. Szólt továbbá az elnyerhető támogatások összegéről, annak regionális felosztásáról³, az egyedi támogatások összegéről, a nemzeti

¹ [1409/2012 \(IX.28.\) kormányhatározat](#)

² A diaszpóra szervezetei nem tartoznak ebbe a körbe, ők a Kőrösi Csoma Sándor program keretében jutnak támogatáshoz.

³ Régióként meghatározott teljes támogatási keretösszeg: Erdély: 84 m Ft, Felvidék: 46 m Ft, Vajdaság: 40 m Ft Kárpátalja: 30 m Ft

jelentőségű programokra meghirdetett meghívásos pályázatról, valamint az értékelési folyamat során alkalmazott támogatási elvekről és a beérkezett pályázatok számáról is.

Régió	Beérkezett pályázatok száma a központi felhívásra (db)	Beérkezett pályázatok száma a regionális felhívásokra (db)
Erdély	852	950
Felvidék	354	418
Vajdaság	268	451
Kárpátalja	200	238
Horvátország	43	0
Szlovénia	59	0
Magyarország	241	0
Összesen	2017	2057

Tájékoztatója végén beszámolt a „Szülőföldön magyarul”, valamint a Határtalanul! program tavalyi tapasztalatairól és az idei tervekről, irányszámokról, támogatási keretösszegekről, mely – a Határtalanul! program esetében – nem változott⁴ a 2012-es évhez képest.

Lélfai Koppány *Gaal Gergely* (KDNP) kérdésére válaszolva elmondta: szükség lehet a Szülőföldön magyarul program komplex áttekintésére, és koncepcionális változtatásokra. A program keretében a pályázók 2001 óta változatlan összegű normatív támogatást kapnak, amelynek összege a nevelési-oktatási támogatás esetében 20 ezer forint, a tankönyv és taneszköz támogatásnál 2400 forint, míg a hallgatói támogatásoknál 2800 forint. A programban tavaly mintegy 250 ezer volt a támogatottak száma több mint 5,5 milliárd forint értékben.

Potápi Árpád János (Fidesz) bizottsági elnök észak-amerikai, illetve dél-amerikai tapasztalatai alapján jelezte, hogy a pályázati rendszer nagyon bonyolult, és hogy nem történt jelentős előrelépés ezen a téren, illetve hogy a távoli diaszpórában élők sokszor nem tudják, hogy ha a BGA vagy a Balassi Intézet van feltüntetve támogatóként, az valójában magyar kormányzati támogatást jelent.

Érdeklődött továbbá arról, hogy horvátországi és muravidéki szervezetek miért nem szerepelnek a régiós felsorolásban, melyre azt a választ kapta, hogy az ebből a régióból érkező pályázatokat a központi felhívás keretében bírálják el.

Ezt követően – 2. napirendi pontként – *Gyenyey Laura* igazgató számolt be a [Kisebbségi Jogvédő Intézet](#) működéséről. Felidézte, hogy 2012 nyarán alakult meg az intézet azzal a céllal, hogy minél hatékonyabb jogvédelmet biztosítsanak a külhoni magyarság számára. Az intézet feladatai közül kiemelte a jogsegély-szolgálat működtetését határon túli szakember-hálózat létrehozásával, valamint a jövő jogászgenerációjának képzését. Kitért arra is,

⁴ A teljes támogatási keretösszeg továbbra is 435.300.000 Ft.

hogyan tavaly nyári egyetemet szerveztek, amelyet idén is megtartanak. Kérdésre válaszolva elmondta: a temerini fiúk ügyében folyamatosan tartják a kapcsolatot a helyi ügyvédekkel, és hamarosan a helyszínre utaznak, felkeresik az érintetteket. Úgy fogalmazott: ez egy kiemelt és nagyon kényes ügy, amelyben komoly előrelépés eddig nem történt, de bíznak abban, hogy Szerbia várható uniós csatlakozása fordulópontot jelent majd.

Végül Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár tájékoztatta a bizottságot a Nemzeti Regiszter működéséről. Bevezetőjében elmondta, hogy az elmúlt 23 évben háttérbe szorult a világ magyarságával való kapcsolattartás, ezért 2011 októberében elindították a Nemzeti Regisztert, hogy a diaszpórában élő magyarok is „bekapcsolódhassanak a magyar vérkeringésbe”. A Nemzeti Regiszter (NR) elérhető az erre a célra létrehozott [honlapról](#), emellett a fiatalokat megcélozva létrehoztak egy oldalt a legnépszerűbb közösségi portálon is.

Elmondása szerint egyfajta paradigmaváltásra is szükség volt a nemzetpolitikában, hiszen az eddig hangoztatott „nyelvében él a nemzet”-elv a Kárpát-medencén kívül már nehezebben megvalósítható. A diaszpórában sokan már nem beszélik a magyar nyelvet, identitásukban azonban erősen megjelenik a magyarság.

A NR eddigi eredményeiről beszámolva a helyettes államtitkár elmondta, hogy eddig összesen 65.131-en regisztráltak, és több mint százezren nézték meg az oldalt. A honlapon számos diaszpóra-szervezet bemutatóanyaga szerepel, emellett aktuális hírekről és rendezvényekről olvashatunk, valamint megtalálhatók rajta diaszpórára érintő valamennyi anyaországi kezdeményezés és pályázat, továbbá segítséget kérhetnek kérdéseik megválaszolásában. Eddig közel háromezer kérdés érkezett, melyek nagy része az egyszerűsített honosítással volt kapcsolatos, de volt olyan is, aki elvesztett hozzátartozója megtalálásához kért segítséget. Felhívta a figyelmet, hogy a jelenleg magyar és angol nyelven működő honlap spanyol nyelvű változatát is tervezik.

Répás Zsuzsanna tájékoztatójában beszámolt a diaszpórában élő magyarság közelebb hozására létrehozott további kormány-kezdemenyyezésekről, így a Diaszpóra Tanácsról, a Kőrösi Csoma Sándor programról, melynek keretében az első ösztöndíjasok már megkezdték munkájukat, vagy a világban jelen lévő magyar örökség kataszterét létrehozni szándékozó Julianus programról, valamint a [ReConnect Hungary](#) – Magyar Birth Right programról is.

Nemzetpolitika az Országgyűlésben

L. Simon László (Fidesz) azonnali kérdése a külügyminiszterhez: **„Milyen megoldást kínál a kormány a Kárpátaljai Területi Állami Levéltár beregszászi részlegében található, a magyar történelem szempontjából rendkívül fontos iratok megóvásáért?”** címmel. A felszólalás a 2013. április 22-i ülésnapon hangzott el.

A képviselő hangsúlyozta, hogy a Beregszászon található, kárpátaljai területi állami levéltár a magyar történelem és államiság szempontjából is nagyon fontos iratanyagot őriz, az intézményben számos magyar király és fejedelem oklevele, valamint pápai bullák is megtalálhatók. Úgy véli, hogy a fogházból

kialakított levéltár rendkívül rossz állapotban van, az épület jelenlegi formájában az iratanyag tárolására nem alkalmas.

A képviselő kitért arra, hogy a Külügyminisztérium korábban már elkülönített forrást az iratok digitalizálására, azonban évek óta nincs előrelépés a területen. Ismertette, hogy április 4-én ellátogatott a levéltárba, ahol tárgyalásokat folytatott az intézmény igazgatójával és az ukrán fél nyitott az együttműködésre – tette hozzá. Kérdése arra irányult, hogy mit tud tenni a Külügyminisztérium az iratanyag megmentésének érdekében.

Németh Zsolt külügyi államtitkár válaszában kiemelte: Magyarország és Ukrajna legfelsőbb szintű egyeztetésein is szerepel a probléma. Hozzátette, Orbán Viktor a héten Beregszászra látogat, ami alkalmat adhat arra, hogy a kérdés miniszterelnöki szinten is terítékre kerüljön.

Az államtitkár elmondta, hogy a magyarországi levéltárak és a beregszászi levéltár között is folyamatos az együttműködés. Jó hírként közölte, hogy a Külügyminisztérium a nemzetközi fejlesztési keretből 21 millió forintot különített el arra, hogy digitalizációt célzó berendezést adományozzon a beregszászi levéltárnak, ami párosulni fog a beázások miatt szükséges fertőtlenítés folyamatával is. Tartós megoldást azonban csak egy több száz millió forintos beruházás jelenthet, amely keretében az épület átalakítására, illetve renoválására kerülne sor - tette hozzá *Németh Zsolt*. Ennek érdekében egy kormányzati megállapodás előkészítésének kezdeményezését javasolta, amely rögzítené Ukrajna feladatait, illetőleg Magyarország esetleges hozzájárulását.

*****

Csóti György (Fidesz) a 2013. április 23-i ülésnapon napirend utáni felszólalásra jelentkezett: **„Néhány szó az európai autonómiamodellekről”** címmel.

A képviselő kifogásolta, hogy a Magyarország euroatlanti integrációja óta eltelt több mint 20 év alatt nem sikerült hatékonyan megoldani a szomszédos országokban élő magyar nemzetrészek sorskérdését, számuk Trianon óta drasztikusan lecsökkent. Hangsúlyozta: „a határon túl rekedt magyar nemzetrészek szülőföldön való boldogulásának és megmaradásának egyetlen biztosítéka a tényleges és teljes körű autonómia”. Ennek megerősítéseként három európai autonómiamodellt ismertetett.

Dél-Tirolt a nemzeti kisebbségi kérdés megoldása mintaterületének nevezte. Elmondta, hogy bár az 1948-as olasz alkotmány eleinte csak névleges autonómiát biztosított a német többségű tartománynak, de sokéves diplomáciai küzdelem és belső konfliktus után 1972-ben Dél-Tirol külön közigazgatási egység lett és azóta saját hatáskörben intézik többek között a kulturális és a gazdasági élet minden területét.

Második európai példaként a katalán regionális autonómiáról számolt be a képviselő. A katalán tartománynak regionális kormánya, saját parlamentje és elnöke van. Katalónia autonómiájáról az 1978-ban népszavazással is megerősített spanyol alkotmány rendelkezik.

A Belgiumban élő német közösség autonómiamodelljét európai szinten is példaértékűnek nevezte. A több mint 70 ezer fős etnikumot alkotmányos jogokkal bíró, országalkotó közösségnek tekintik, melynek saját parlamentje,

négytagú kormányzata van és önálló igazságszolgáltatási egységet alkot. A német nyelv, a flamand és a francia mellett harmadikként, az ország hivatalos nyelve.

Csóti György szerint, ha a Kárpát-medencei magyar nemzeti közösségek is az említett példák szerinti autonómiát kapnának, az társadalmi békét, politikai stabilitást és gazdasági prosperitást eredményezne a térségükben.

*****

Szávay István (Jobbik) írásbeli kérdése a nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszterhez:

„Kaphat-e egy kárpátaljai honfitársunk magyarországi vízumot, ha már rendelkezik magyar állampolgársággal?” ([K/10725](#))

A képviselő elégedetlenségét fejezte ki, amiért egy kárpátaljai magyar állampolgár 2013. január 23-án küldött, „A kedvezményes honosítás égető problémái” című levelére sem Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes, sem Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár nem válaszolt. Kijelentette: a Jobbik Magyarországért Mozgalom elfogadhatatlannak tartja, hogy a nemzetpolitikáért felelős kormányzati szereplők nem foglalkoznak az állampolgári megkeresésekkel, pedig a magyar nemzetpolitikát a külhoni magyarság véleményének figyelembevételével kellene alakítani.

A képviselő csatolta kérdéséhez az említett levelet, amely a kárpátaljai magyarok kedvezményes honosítással kapcsolatos kérdéseit írja le. A levél írója aggodalmát fejezte ki, amiért hátrányos helyzetbe kerül az az ukrán állampolgár, aki magyar állampolgárságot szerez. Így többé nem kaphat vízumot, tehát Magyarországra sem utazhat. Azonban ha magyar útlevelel mégis az anyaországba látogat és visszautazik Ukrajnába, onnantól kezdve turista lesz szülőföldjén és legálisan csak 90 napot tartózkodhat ott. Ennek megfelelően arról érdeklődik, hogy hogyan lehetne megoldani a kialakult helyzetet, miként kaphatnának mégis vízumot anélkül, hogy le kelljen mondaniuk magyar állampolgárságukról.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes válaszában ([K/10725/1](#)) elmondta, hogy a Nemzetpolitikai Államtitkárság 2013. január 25-én adott választ a levélre, amelyben azt javasolta, hogy vegyék fel személyesen a kapcsolatot a területileg illetékes magyar főkonzulátussal, mert ott helyben tudják legjobban megtalálni a megfelelő megoldást a gyakorlati problémákra.

A válaszadó kiemelte: a kormány álláspontja az, hogy az ukrán állampolgársággal rendelkező személy ukrán állampolgárnak minősül mindaddig, amíg arról le nem mond, így elvitathatatlan joga van Ukrajna területén tartózkodni, minden ezzel ellenkező magatartás a nemzetközi jogi normákkal ellentétesnek minősül. Hozzátette: a nemzetközi jog alapelvei szerint a többes állampolgárok esetében az aktuális tartózkodási hely szerinti állampolgárság az elsődleges, és ezt a normát Magyarország tiszteletben tartja.

Média

Nincs hírértéke a határon túli magyarságnak

A Nézőpont Intézet Médiaműhelyének 2013. első negyedévre vonatkozó mennyiségi vizsgálatából kiderült, a kiemelt esti híradóknak mindössze a 37,5 százaléka foglalkozott magyar politikai tartalommal. Az öt legnagyobb csatornánál – három közszolgálati (M1, Duna TV, Kossuth Rádió) és két kereskedelmi (RTL Klub, TV2)- végzett felmérés szerint az év első három hónapjában leadott 3356 magyar vonatkozású hír közül összesen 125 foglalkozott a határon túli magyarsággal. Éles eltérés mutatkozott a közszolgálati és a kereskedelmi csatornák között: a 125-ből a legtöbb a közszolgálati médiában jelent meg, két beszámoló pedig a TV2-n. Az RTL Klub egyetlen egyszer sem adott le határon túli magyarsággal foglalkozó műsört.

Ugyanakkor a hírszerkesztések gyakorlatától eltérően, a csatorna egyik magazinműsorában megjelenik a téma: Hargita Megye Tanácsa kezdeményezésére rendszeressé vált az RTL Klub-on Székelyföld bemutatása; a *Gasztrotúra* magazinban „Székely percek” című műsorrész látható ezentúl.

Erdély

Az Erdélyi Magyar Néppárt küldöttgyűlése

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) szombaton tartotta küldöttgyűlését Kolozsváron. Újraválasztották a párt elnökét, *Toró T. Tibort*, valamint megválasztották az immár héttagúra bővült országos elnökség tagjait. Ismét alelnök lett *Szilágyi Zsolt*, *Papp Előd* székelyföldi alelnök, *Zatykó Gyula* partiumi alelnök, *Király Melinda* belső erdélyi alelnök váltja Gergely Balázst e tisztségben, az elnökség tagja lett a párt pénteken alakult országos választmányának elnöke, *Zakariás Zoltán* és az EMNP szintén pénteken megalakult önkormányzati tanácsának elnöke, *Benedek Erika* Kovászna megyei önkormányzati képviselő. Az EMNP küldöttgyűlése elfogadta a párt koncepcióját Románia közigazgatási régióinak kialakításáról, a román alkotmány tervezett módosításáról.

Toró T. Tibor az eredményhirdetés után tartott rögtönzött sajtótájékoztatón elmondta: a Néppárt célja egyensúlyt teremteni az erdélyi magyar politikában, hiszen e nélkül nem lehetünk sikeresek. Szükség van a többi magyar pártokkal való együttműködésre, ennek egyik kerete az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum lehetne, melyet öt év után újra tartalommal kell feltölteni – vélekedett a régi-új elnök, ugyanakkor hozzátette: akár a közelgő romániai elnöki választás, akár az európai parlamenti választás lehetőséget fog teremteni a politikai alakulatokkal való egyeztetésre. Leszögezte: korrupciókkal, vagy a nemzet ügyét eláruló politikusokkal nem ülnek tárgyalóasztalhoz.

A mandátumot nyert az elnökválasztáson, az eredményhirdetés után tartott rögtönzött sajtótájékoztatón elmondta: a Néppárt célja egyensúlyt teremteni

az erdélyi magyar politikában, hiszen e nélkül nem lehetünk sikeresek. Szükség van a többi magyar pártokkal való együttműködésre, ennek egyik kerete az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum lehetne, melyet öt év után újra tartalommal kell feltölteni – vélekedett a régi-új elöljáró, ugyanakkor hozzátette: akár a közelgő elnöki választás, akár az európai parlamenti választás lehetőséget fog teremteni a politikai alakulatokkal való egyeztetésre. Leszögezte: korrupciókkal, vagy a nemzet ügyét eláruló politikusokkal nem ülnek tárgyalóasztalhoz.

A Marosvásárhelyen megtartott autonómia-tüntetés, melyet a Székely Nemzeti Tanács szervezett – és amelynek egyik társszervezője az Erdélyi Magyar Néppárt volt – Toró T. Tibor szerint megmutatta a közösség erejét és az utcai véleménynyilvánítás fontosságát. Több hasonló megmozdulásra van szükség – hangsúlyozta.

Az eseményen részt vett *Németh Zsolt* külügyi államtitkár, aki az EMNP küldöttgyűlésén tartott köszöntőjében, üdvözölte a szerb-koszovói viszony normalizálásáról pénteken elért megállapodást, míg *Tőkés László* Trianonért cserébe autonómiát kért az erdélyi magyarságnak.

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár intő jelnek nevezte az erdélyi magyarság fogyását, amelynek cselekvésre kell ösztönöznie a közösséget. Kijelentette, nincs magyar jövő Erdélyben az önálló állami magyar egyetem nélkül, a szimbólumok szabad használata nélkül, nincs magyar jövő az autonómia nélkül.

Szili Katalin, a Nemzeti Összetartozás Bizottsága Autonómia Albizottságának elnöke, a Szociális Unió elnöke arról szólt, hogy bár évekkkel ezelőtt az autonómia kérdése még tabu témának számított, ma már nem lehet az. „Európának látnia kell, hogy nem a problémának, hanem a megoldásnak a részei vagyunk, a megoldás tehát mi vagyunk, és Önök, akik ki tudnak állni egy nemes célért, ami számunkra a jövőt jelenti” – fogalmazott.

Schiffer András, a Lehet Más a Politika társelnöke kifejtette: azért vagyunk ma itt, hogy meghallgassuk, Önök, hogyan látják a Kárpát-medencei magyarság jövőjét. Elfogadhatatlannak nevezte, hogy a nemzeti őshonos kisebbségek a Kárpát-medencében ma olyan alapvető jogaiért küzd, mint az önálló felsőoktatás, vagy a nyelvhasználat. Az autonómia-törekvések vonatkozásában az LMP elnöke a szórvány-közösségek önazonosságának megőrzésére hívta fel a figyelmet.

Nem alábbvalók az erdélyi magyarok, mint a finnországi svédek – ha ők kaptak autonómiát, az erdélyieknek is jár – jelentette ki *Rétvári Bence*, a Kereszténydemokrata Néppárt alelnöke. Ha Dél-Tirolban sikerült kialakítani az autonómiát, akkor az Uniónak segítenie kell az erdélyi magyaroknak és az erdélyi románoknak is – emelte ki Rétvári Bence. Az államtitkár azt mondta, a magyar kormány és az erdélyi nemzeti-keresztény oldalnak az elmúlt három évben sok „közös sikerben” volt része a nemzetpolitika terén. „A magyar minisztériumok a világ teljes magyarságáért dolgoznak: a kormány a gazdaságfejlesztés terén a Kárpát-medencében gondolkodik, családpolitikája a határon túli magyarság gyarapodását is célozza” – közölte Rétvári Bence.

Szávay István, a Jobbik Magyarországért Mozgalom Nemzetpolitikai Kabinetjének elnöke emlékeztetett: a Jobbik már megalakulásától kezdve programjává tette a határon túli magyarság autonómiaküzdelmének segítését. Közölte: segítik és támogatják a magyar kormány minden olyan tevékenységét, amikor „kellő határozottsággal” lépnek fel az erdélyi magyarok ügyében, ezért üdvözlöi a székely zászló-ügyben mutatott határozott kiállását. Szávay ugyanakkor hozzátette: elítéli, ha esetenként a román-magyar „stratégiai szövetséget” a magyar közösség érdekei elé helyezik.

A délutáni ülés szak második szünetét követően köszöntő beszédet mondott többek között *Csorba Béla*, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt elnöke, *Albert László*, az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének főtitkára, továbbá *Bozsó Imre Lehel*, a Magyar Ifjúsági Tanács elnöke, akik az általuk képviselt szervezetek partnerségét emelték ki a Néppárt autonómiáért vívott küzdelme vonatkozásában. Elhangzott: fel kell hagyni a kishitúséggel ahhoz, hogy eredményre vezessen küzdelmünk.

Zakariás Zoltán, az Országos Választmány elnöke beszámolt a testület megalakulásáról. Zakariás közölte: az Országos Választmány az Országos Elnökség tagjaiból, a megyei szervezetek elnökeiből, a Néppárt szakmai testületeinek elnökeiből, szakmai és rétegszervezeteinek küldötteiből, az Országos Stratégiai Bizottság tagjaiból, valamint az ifjúsági partnerszervezet, a Minta küldötteiből áll.

Tőke Ervin, a Minta elnöke a szervezet április 19-ei, pénteki megalakulását jelentette be. Tőke az Erdélyi Magyar Néppárt ifjúsági partnerszervezetéről közölte: másfél hónap alatt 11 tagszervezetet alapítottak, amelybe várják a nemzeti-keresztény elkötelezettségű fiatalokat.

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke levélben üdvözölte a kongresszust. Fontos, hogy a székely-székely és a magyar-magyar együttműködés ne váljon a közelgő választási évben sem a belső viták áldozatává – üzenté Izsák.

Az Erdélyi Magyar Néppárt programadó dokumentumait több pontban ismertették.

Szilágyi Zsolt „európai megoldásként” üdvözölte az észak-koszovói szerbeknek autonómiát javasoló, Szerbia és Koszovó által aláírt rendezési szerződést, a küldöttgyűlés pedig határozatban kérte Románia kormányát, hogy ismerje el Koszovó államiságát. „Azzal, hogy Románia kormányai az elmúlt 23 évben nem adták vissza az államosított ingatlanokat, megalázták és kisémmizték az egykori tulajdonosokat, egész közösségünket” – mondta Szilágyi Zsolt. A Néppárt alelnöke az államosított javak visszaszolgáltatását sürgette, úgy fogalmazott, a Ponta-kabinet legutóbbi, pontrendszer-alapú rendezési javaslata „homályos és veszélyes”.

Sándor Krisztina az Autonómia Éve programsorozatot ismertette. Ennek értelmében kezdetét veszi a nemzeti régiók és az őshonos nemzeti kisebbségek védelmében benyújtandó Európai Polgári Kezdeményezéshez szükséges egymillió aláírás összegyűjtése. A szakmai konferenciákat, autonómia-kiállítást és más népszerűsítő fórumokat felvonultató Autonómia

Éve 2013. december 13-án, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács megalakulásának tízéves évfordulójára szervezett nagygyűléssel zárul.

Bakk Miklós politológus, egyetemi oktató a párt alkotmánymódosító javaslatairól kijelentette: a dokumentum a „radikális patriotizmus csomagja”. A politológus azt mondta, az alkotmány első, Romániát nemzetállamként meghatározó cikkelye akadályozza a román-magyar normális együttélés, a cikkelyt ezért meg kell változtatni. „Megpróbálunk az alkotmányjog nyelvén is szólni politikai törekvésünkről, alkotmányos méltóságot kívánunk szerezni az erdélyi magyarságnak és szülőföldünknek” – tette hozzá Bakk.

Dr. Szilágyi Ferenc, a Partiumi Keresztény Egyetem adjunktusa, közigazgatási földrajzzal foglalkozó szakember Románia regionális átszervezésével kapcsolatos javaslatcsomagját ismertette. A Néppárt elképzelése szerint a régiósítást az ország földrajzi, történelmi adottságainak figyelembevételével kell megvalósítani, ezek alapján pedig Romániát tizenkét régióra és három metropolisz-régióra osztanák. Erdélyben öt régiót – Partium, Bánság, Székelyföld, Észak-Erdély, Dél-Erdély – képzel el a Néppárt, valamint a Brassó és közvetlen környéke által alkotott metropolisz-régiót.

Zatykó Gyula a párt gazdasági és vidékfejlesztési koncepciójáról, a Mikó Imre Tervről értekezve kijelentette, a romániai magyarság híd kell, hogy legyen Románia és Magyarország között, Erdélyt az ország gazdasági fejlődésének hajtómotorjává és kelet Svájcává kell tenni.

Forrás: emnp.eu

*****

Közéleti és politikai preferenciák Erdélyben, Magyarország kormányzati hatása

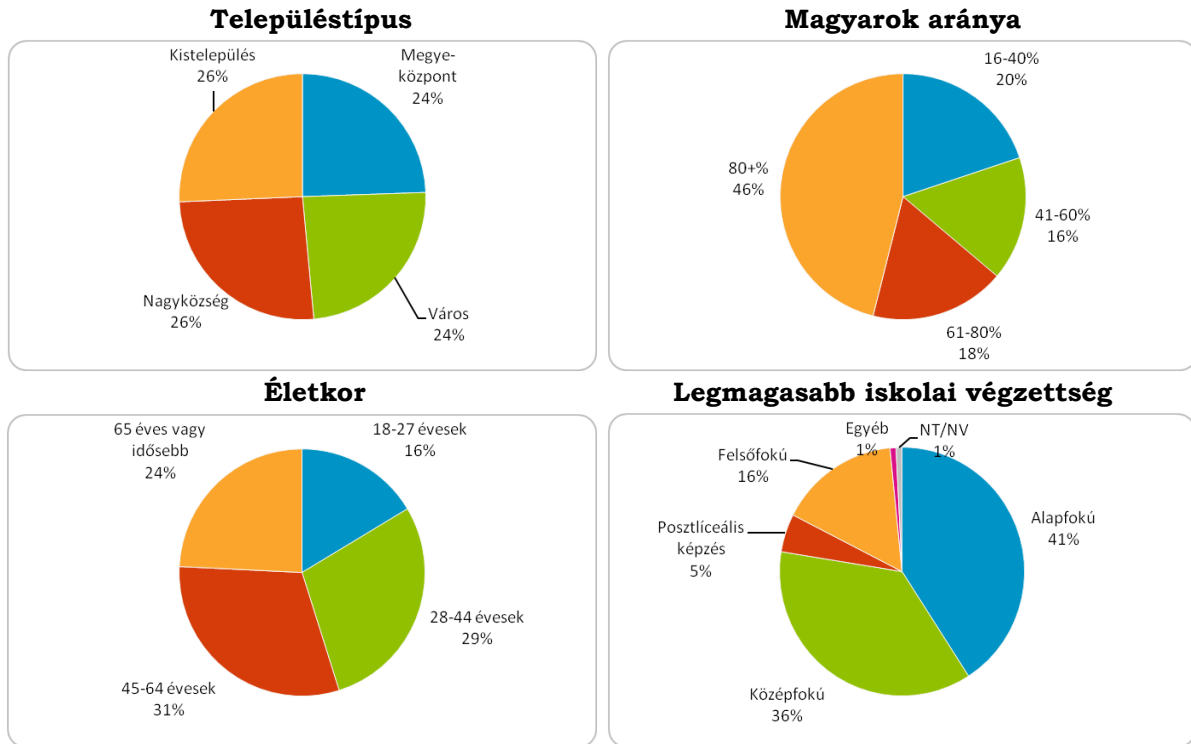
Az alábbi elemzésben a Bell Research által az erdélyi lakosság⁵ körében végzett kvantitatív kutatás⁶ eredményeit mutatjuk be. A felmérés készítői arra voltak kíváncsiak, hogy a magyar kormányzati politika milyen hatást gyakorol az erdélyi magyar lakosságra, és pártjaik tevékenységére.

A válaszadók összetétele településtípus szerint arányosan oszlott meg. A felmérésben túlnyomórészt olyan településeken élők szerepeltek, ahol a magyarok vannak többségben. Az életkori megoszlást illetően legkisebb arányban a 18-27 év közötti korosztály (16%), míg legnagyobb részben a 45-64 év közötti korosztály szerepel (31%). Iskolai végzettség tekintetében a többség alapfokú (41%) vagy középfokú (36%) végzettséggel rendelkezik.

---

⁵ A felmérés három határmenti (Bihar, Szilágy, Szatmár) és három székelyföldi (Kovácszna, Hargita, Maros) megyében készült.

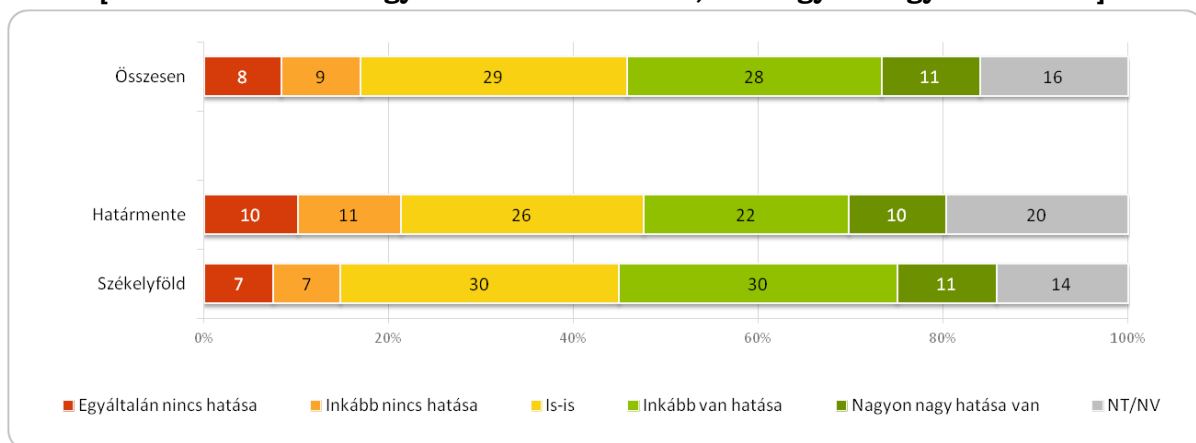
⁶ Az adatfelvétel 2012. augusztus 21. és október 3. között zajlott, melynek során összesen 1804 sikeres személyes interjú készült véletlen sétás mintavétellel. A teljes mintára vonatkozó **hibahatár: ±2,31%**.

Az anyaországi kormányzati politika az erdélyi magyarság életére gyakorolt hatását firtató kérdésnél a megkérdezettek kevés hányada véli úgy, hogy egyáltalán nincs (8%) vagy inkább nincs (9%) hatása, szinte azonos azoknak az aránya, akik úgy gondolják, hogy van is, nincs is hatása (29%), illetve akik szerint inkább van hatása (28%). 11% pedig úgy látja, jelentős hatást gyakorol a mindenkori magyar kormány az erdélyi közéletre. A regionális különbségek különösen a középmezőnyben figyelhetőek meg.

Ön szerint mekkora hatása van a mindenkori magyarországi kormányzati politikának az erdélyi magyarság életére?

[Skálás kérdés: 1 – Egyáltalán nincs hatása, 5 – Nagyon nagy hatása van]

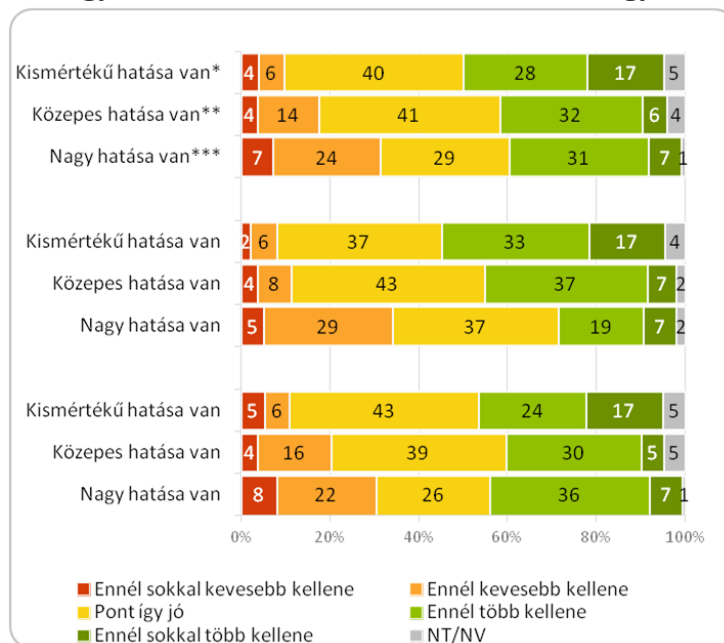

Azon válaszadók kétötöde, akik szerint az Erdélyben élő magyarok életére a magyarországi kormánynak csak kismértékű hatása van, úgy gondolja, hogy ez így van rendjén. Tizedük szerint még ennél is kevesebb hatást kellene gyakorolnia a kormánynak. Ez azt jelenti, hogy ezen válaszadók fele nem igényel nagyobb odafigyelést a magyar kormányzat részéről. 45% viszont úgy

gondolja, hogy ez is kevés, ennél jobban kellene törődnie az erdélyi magyarsággal a mindenkori anyaországi kormánynak.

Azok körében, akik szerint a kormánynak közepes hatása van, 41% azon válaszadók aránya, akik szerint ez a mérték megfelelő, 32%-uk többet, további 6%-uk pedig sokkal többet várna. 14%-uk ennél kisebb, további 4%-uk pedig sokkal kisebb hatást várna el. Azoknak a harmada, akik szerint nagy hatással van az erdélyiek életére a magyar kormány politikája, úgy gondolja, hogy ennél kisebb befolyásra lenne szükség, míg 38% szerint még ennél is nagyobbra [Székelyföldön magasabb az arány, mint a Partiumban].

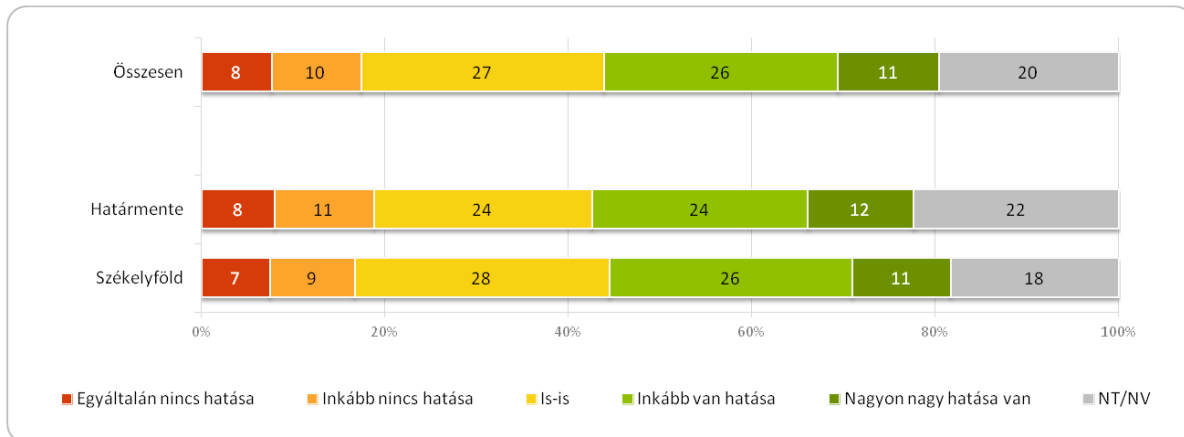
Ön mennyire ért egyet a hatás mértékével? Ennél több vagy kevesebb kellene?

A válaszadók hasonlóan vélekednek a magyarországi kormányzat erdélyi magyar pártok tevékenységére gyakorolt befolyásról, mint az erdélyi magyar lakosságra gyakorolt hatásról. A válaszadók 8%-a szerint egyáltalán nincs, további 10%-uk szerint inkább nincs hatása az erdélyi pártok tevékenységére a mindenkori magyarországi kormányzatnak. A válaszadók 27%-a gondolja azt, hogy a kormány közepes hatást gyakorol az erdélyi magyar pártok tevékenységére, 26%-a szerint pedig inkább van hatása, további 11%-a szerint pedig nagyon nagy hatása van a magyar kormányzatnak. A válaszadók 20%-a nem tudott nyilatkozni. A magyar kormányzat erdélyi magyar pártok tevékenységére gyakorolt hatásáról való vélekedéseket illetően nincs számottevő különbség a két vizsgált terület között.

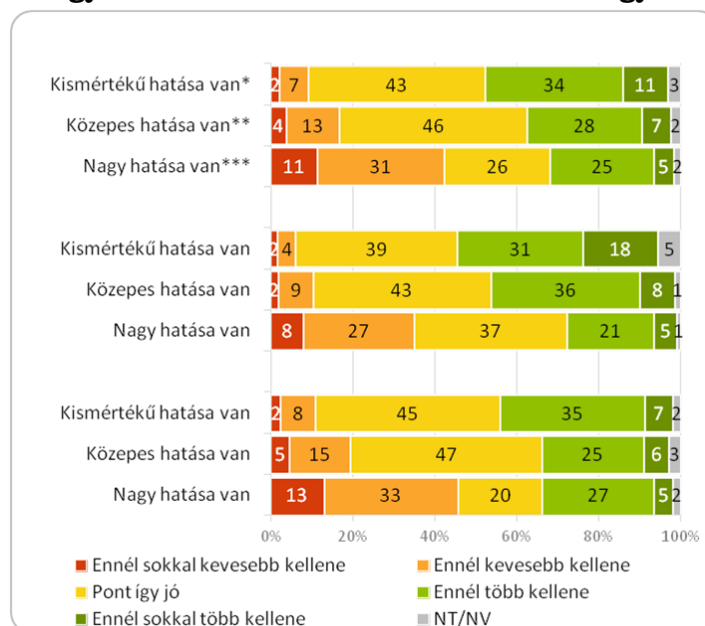
Ön szerint milyen hatása van a mindenkori magyarországi kormányzati politikának az erdélyi magyar pártok tevékenységére?

[Skálás kérdés: 1 – Egyáltalán nincs hatása, 5 – Nagyon nagy hatása van]

Hasonlóan az erdélyi lakosságra gyakorolt hatáshoz, megfigyeltekhez, azon válaszadók kétötöde, akik szerint az Erdélyben működő pártok tevékenységére a magyarországi kormánynak csak kismértékű hatása van, úgy gondolja, hogy ez így van rendjén. Tizedük szerint még ennél is kevesebb hatást kellene gyakorolnia a kormánynak. 45% viszont úgy gondolja, hogy ez kevés, ennél jobban kellene törődnie az erdélyi magyar pártokkal a mindenkori anyaországi kormánynak. Azok körében, akik szerint a magyarországi kormánynak közepes hatása van, 46% azon válaszadók aránya, akik szerint ez a mérték megfelelő, 28%-uk többet, további 7%-uk pedig sokkal többet várna. 14%-uk várna ennél kisebb befolyást. Azoknak a 42%-a, akik szerint nagy hatással van az erdélyi magyar pártok tevékenységére a magyarországi kormány, úgy gondolja, hogy ennél kisebb befolyásra lenne szükség, míg 30% szerint még ennél is nagyobbra.

Ön mennyire ért egyet a hatás mértékével? Ennél több vagy kevesebb kellene?

Forrás: A Bell Research által végzett közvélemény-kutatás

Jobbikos csoportok alakultak Erdélyben

Több erdélyi megyében is megalakultak a párt csoportjai, miután a Jobbik alapszabályzata lehetővé teszi a külhoni szimpatizánsok csatlakozását.

Szávay István országgyűlési képviselő, a Jobbik Nemzetpolitikai Kabinet elnöke szerdán Csíkszeredán tartott sajtótájékoztatóján leszögezte, nem pártépítésről vagy tagtoborzásról van szó, a jobbikos csoportok régiókba szerveződött baráti körökként fognak működni.

„Határon túli megjelenésünket valójában nem a Jobbik kezdeményezte, hanem egy megjelent igényre válaszul kezdtek megalakulni ezek a csoportok” – nyilatkozta a képviselő. Hangsúlyozta továbbá, a Jobbik nem egy új erdélyi pártot kíván létrehozni, tagjait kifejezetten inti attól, hogy erdélyi belpolitikai ügyekbe avatkozzanak, így tehát nem jelentenek konkurenciát az erdélyi magyar pártoknak. A tagok feladata az, hogy a Jobbik munkáját segítsék, hogy ezáltal hitelesebben és hatékonyabban tudják a külhoni magyarság ügyeit Magyarországon és a magyar parlamentben képviselni – fogalmazta *Szávay István*. A Jobbik erdélyi taglétszámáról elmondta, megyénként egy-két tucat tagot számlálnak.

A Jobbik erdélyi pártépítése ellen emelnek szót az ottani magyar pártok. Pénteken, Nagyváradon alakult meg a párt Bihar megyei csoportja, ami ellen az RMDSZ szervezett tüntetést. *Szávay István* sajtótájékoztatóján a nagyváradi fogadtatását jól szervezett provokációnak nevezte, és felháborítónak tartotta a fiatal RMDSZ-es aktivisták tüntetését.

Tőkés László EMNT-elnök és *Toró T. Tibor* EMNP-elnök [nyilatkozataira](#) reagálva elmondta: nem kell semmilyen konkurenciát látniuk a Jobbik erdélyi jelenlétében, ugyanis a határon túli jobbikosoknak nem az lesz a feladatuk, hogy a helyi politikai szervezetek belső ügyeibe beleszóljanak, vagy romániai választásokon induljanak.

Felvidék

A Malina Hedvig-ügy újabb felvonása

2013. április 23-án közmeghallgatást tartottak az Európai Parlamentben *Žak-Malina Hedvig* ügyében. A *Bauer Edit* MKP-s EP képviselő által szervezett esemény azért vált szükségessé, mert a szlovák hatóságok ismét zaklatásoknak teszik ki a 2006-ban megvert felvidéki magyar nőt.

Bár úgy látszott, már letettek az illetékesek arról a szándékukról, hogy pszichiátriai kivizsgálás céljából elmeegógyintézetbe zárják *Žak-Malina Hedviget*, azonban a legújabb fejlemények arra utalnak, hogy ez mégis bekövetkezhet. Az ügyészség döntése alapján 2013. április 30-ára pszichiátriai vizsgálatra idézték be a felvidéki nőt, hogy felmérjék, milyen elme- és lelki állapotban volt 2006. augusztus 25-én.

A meghallgatáson *Žak-Malina Hedvig* kijelentette, hogy ő Szlovákia teljes jogú állampolgára és a szlovák törvényeket tiszteletben tartja, így ha arra kötelezik, hogy április 30-án megjelenjen az elmeegógyintézetben, akkor azt meg is fogja tenni. Az EP képviselők jelenlétében zajló eseményen elmondta, miként zajlott a 2006-os támadás, majd azt követően a nyilvános meghurcolása. *Bauer Edit* a „szovjet idők gyakorlatához” hasonlította az

eljárást, *Branislav Jurga*, *Žak-Malina Hedvig* ügyvédje pedig sérelmezte, hogy az elmúlt években senki nem adott választ arra, pontosan melyik állítása miatt vádolták meg hamis tanúzással és a hatóságok félrevezetésével a magyar nőt.

Bauer Edit és *Gál Kinga*, a Fidesz EP képviselője a közmeghallgatás után kiadott sajtóközleményükben emlékeztettek arra, hogy egy idén márciusi nemzetközi konferencián öt ország pszichiátora elemezte az ügyet és kijelentették, hogy „világos jelei vannak a pszichiátriával való visszaélésnek”. A szakemberek állásfoglalásukban leszögezték, hogy „minden további (...) kivizsgálás az eljárás részeként megalapozatlan, etikátlan és komoly kockázatot jelenthet a poszt-traumatikus stressz szindróma kiújulására”.

A két politikus elfogadhatatlannak nevezte, hogy *Žak-Malina Hedvig* máig nem kapott elégtételt, sőt, ellene folytatnak büntető eljárást csaknem hét éve. Bauer Edit hozzáfűzte, az Európai Unió nem hagyhatja válasz nélkül az ügyet, hiszen az már túllépte a kisebbségi jogok sérelmének kategóriáját is, itt már „egy európai állampolgár alapvető jogainak sárba tiprásáról van szó”. A fentieket megerősítette *Gál Kinga* is: elmondta, hogy az eset „ezen a ponton egy emberi jogi ügy, ahol Hedvig legalapvetőbb szabadságjogai sérülnek”, továbbá „ez teljességgel elfogadhatatlan és szembe megy minden létező európai normával és uniós gyakorlattal”. A Fidesz politikusa hangsúlyozta, az európai intézményeknek „kutya kötelessége” ezt megakadályozni.

Az MKP és a Fidesz EP képviselői, kiegészülve *Tabajdi Csabával* (MSZP) az ügy rendezése érdekében *Viviane Redinget*, az Európai Bizottság alapjogokért, igazságügyért és állampolgárságért felelős biztosát is megkeresték. Levelükben ismertették *Žak-Malina Hedvig* történetét, a 2006-os nyitrai támadástól, az áldozat meghurcolásán keresztül egészen napjainkig. Tájékoztatást adtak arról, hogy Szlovákiában ismét az a Fico-kormányzat van hatalmon, akik miatt a felvidéki magyar asszonynak számos megaláztatást kellett elszenvednie és ezek a politikusok érték el a *Žak-Malina Hedvig*gel szembeni eljárás újraindítását is. A három EP képviselő az alapjogi biztos támogatását kérte az ügyben annak érdekében, hogy a felvidéki magyar nő alapvető jogainak tiszteletben tartását biztosítsák.

Délvidék

A tartományi parlament egyelőre nem tűzi napirendre a Nyilatkozatot

Pásztor István, a vajdasági Tartományi Képviselőház elnökének április 19-i nyilatkozata szerint – a parlament egyhangú támogatásával – nem tűzi következő (április 25-i) ülésének napirendjére a Vajdaság alkotmányos és törvényes jogainak védelméről szóló nyilatkozat megvitatását. Erre akkor kerül majd sor, amikor minden feltétel adva lesz hozzá. „Elengedhetetlen, hogy a Tartományi Képviselőház előzőleg kinevezze a Vajdaság alkotmányjogi helyzetének kérdéseivel foglalkozó bizottság négy tagját, akiknek az alkotmányjog és a társadalomtudományok elismert szakértőinek kell lenniük” – fejtette ki *Pásztor*. A bizottság tagjait, akik közül hármat a hatalmi koalíció, egyet pedig az ellenzék javasolt, az április 25-i ülésen ki is

nevezték. Ezzel a tartományi parlament elnöke szerint ezt követően megteremtődnek a feltételek arra, hogy ez a szakmai testület áttanulmányozza a nyilatkozatot.

Pásztor István azt is megismételte, hogy nem adottak a feltételek a rendkívüli tartományi választásokhoz.

Ágoston András, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt [hírlevelében](#) azon véleményének ad hangot, hogy vajdasági magyarság tényleges érdeke az, hogy a szerb-szerb vitából végig kimaradjon.

***

A VMSZ később alakítja ki az álláspontját

Egeresi Sándor, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) parlamenti frakcióvezetője április 19-én a sajtónak elmondta, hogy pártjának képviselői azt követően fogalmazzák meg végleges álláspontjukat a Vajdaság alkotmányos és törvényes jogainak védelméről szóló nyilatkozattal kapcsolatban, miután az újonnan megválasztott (fent említett) Alkotmányügyi Bizottság kialakította álláspontját.

„A nyilatkozatról tárgyalni fog a VMSZ Elnöksége is, s amikor megszületik az ezzel kapcsolatos álláspont, akkor tudom megmondani, hogy elfogadható-e számunkra vagy sem” – magyarázta Egeresi.

Forrás: VajdaságMa

Kárpátalja

Felgyújtották Petőfi Sándor szobrát Beregszászon

Ismeretlenek szerdán a Petőfi-szobor talapzatánál nagy lánggal égő tüzet raktak, amelyet a néhány méterre lévő Vérke csatornából vett vízzel sikerült viszonylag gyorsan eloltani.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség beregszászi szervezete feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen. A szervezet elítélte a cselekedetet, csakúgy, mint a másik ukrajnai magyar párt, az UMDSZ is.

Beregszászon a Petőfi-szobrot korábban többször is meg rongálták. A 90-es években egy ittas férfi lefűrészelte az egyik karját. Legutóbb 2007-ben fekete festékekkel öntötték le a Petőfi-émlékművet, ám a tettest vagy tetteseket az akkor kitűzött jelentős nyomravezetői díj ellenére sem sikerült megtalálni.

Az ungvári Petőfi szobor is hasonló sorsra jutott az utóbbi időben: a kardot törték le, és festékekkel is leöntötték a szobrot 2012. március 15-e előtt.

Muravidék

Nem várható rosszabbodás a muravidéki kétnyelvű oktatásban

Göncz László muravidéki nemzetiségi képviselőt fogadta Jernej Pikalo szlovéniai oktatási miniszter. A kétnyelvű oktatás helyzetéről szóló megbeszélésen egyetértettek abban, hogy ez az oktatási modell a normatívák területén külön kezelést igényel. Jernej Pikalo kijelentette, a szaktárca az esetleges módosítások előtt mindenképpen egyeztet az érintett magyar

kisebbségi szervezetekkel, de a kétnyelvű oktatásban nem várhatók negatív változások.

A miniszter egyetértett azzal a javaslattal is, hogy a 2014-2020 közötti uniós költségvetési időszakban külön figyelmet fordítsanak az egyedülálló kétnyelvű oktatási modellre. Megbeszélést folytattak arról is, hogy az általános nemzetiségi törvény elfogadása mellett, a kisebbségek oktatásáról szóló törvényt is tárgyalja a szlovén törvényhozás, amely különösen fontos az ott élő magyarok szempontjából. A találkozó során a felek egyetértettek abban, hogy meg kell maradnia a Maribori Magyar Tanszéknek és az oktatási miniszter azt a törekvést is támogatja, hogy a magyar kisebbség tudományos-kutatói tevékenysége intézményes formát öltjön.

Nyugati magyarság

II. LAMOSZSZ találkozó Braziliában

2013. április 19-21. között került sor a Latin-Amerikai Magyar Országos Szervezetek Szövetségének (LAMOSZSZ) II. találkozójára a brazíliai São Paulóban. A diaszpóra magyarságát képviselő országos szervezetek vezetői vettek részt az ernyőszervezet közgyűlésén melynek fővédnöke Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes volt. A LAMOSZSZ 2004-ben alakult azzal a céllal, hogy összefogja a dél-amerikai magyar szervezeteket és segítse a magyar nyelv és kultúra megőrzését. Az első találkozót 2010-ben tartották Buenos Airesben.

A II. LAMOSZSZ találkozón részt vett *Potápi Árpád János (Fidesz)*, az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottságának elnöke, *Szűjjártó Csaba*, nagykövet és *Deák Ernő*, a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetségének (NYEOMSZSZ) elnöke is.

A résztvevőknek Kövér László és Semjén Zsolt is üzenetet küldött: mindketten kiemelték, a magyar kormány figyelmet fordít a Kárpát-medencén kívül élő magyarságra és megköszönték az ott élő magyarok nemzetért végzett szolgálatát.

A találkozó után Potápi Árpád János a Kossuth Rádióknak adott interjújában elmondta: áttekintették a dél-amerikai magyarság helyzetét, tisztújításra is sor került. Mint mondta, azért is fontosak a hasonló rendezvények, mert hatalmas területen, elszórva élnek a magyar közösségek, Venezuelában, Uruguayban, Chilében, Braziliában és Argentínában, ami nehezebbé teszi a kapcsolattartást. Potápi Árpád János említette, csak São Paulóban százezernyi magyar származású él és az asszimilációs hatás ellenére meglepően színes közösségi életet élnek. Az egyszerűsített honosítási eljárás lehetősége is fontos az ottani magyarok számára, mivel a gyökerekhez való ragaszkodást így közjogi értelemben is ki tudják fejezni.

A Nemzeti összetartozás bizottságának elnöke elmondta: Magyarországnak fontos az itteni közösség, akik a magyar kultúrát, értékeket és az ország jó hírnevét képviselik. Egyre többen tanulnak Magyarországon, hogy az itt megszerzett tudással és tapasztalatokkal visszatérve gazdagítsák a dél-amerikai közösségeket. A diákok itthoni tanuláshoz a Balassi Intézet nyújt támogatást.

A Kárpát-medencén kívül élő magyarok és az anyaország közötti kapcsolat történetét áttekintve Potápi Árpád János elmondta: 2010-ben fordulat történt: a kinti magyarokat, akiket régen hazaárulónak tekintettek, később pedig egyszerűen elfelejtettek, most Magyarország a szövetségeseinek tekinti.

BESZÁMOLÓ

Ülésezett a Közép-Európai Kezdeményezés (KEK) Parlamenti Dimenziójának Kulturális bizottsága

A magyar Közép-európai év⁷ keretében április 25-én került sor Bonyhádön a KEK Parlamenti Dimenzió Kulturális bizottságának ülésére. Az ülésnek otthont adó város és a Völgység Magyarország nemzetiségiek által ma is leginkább lakott térségének számít; a németiség jelentős, mintegy 15%-os arányban lakja a várost.

Napirendre került a magyarországi nemzetiségi önkormányzati rendszer bemutatása a helyi, a megyei és az országos német önkormányzat tevékenységén keresztül, európai kontextusba helyezve a hazai kulturális autonómiát.

A bizottság magyar tagja *Potápi Árpád János* (Fidesz) polgármester hozzászólásaiban a németek helyi szerepének ismertetése mellett kitért arra, hogy a város mai lakossága mellettük leginkább bukovinai székelyek és a Felvidékről kitelepítettek leszármazottaiból áll. Mint mondta a Székelyfölddel és általában az erdélyi magyarok ügyével való szolidaritás emiatt is különösen erős a helyi közösségben.

Második napirendi pontként a KEK 1994-ben elfogadott Kisebbségvédelmi Okmányáról folytattak eszmecsere a delegációk, hiszen az immár áttekintésre szorulna. Magyar felvetésként elhangzott, hogy egy kisebbségi szakértői csoport olyan publikációt készíthetne elő, amely áttekinthetné az elmúlt évtizedben bekövetkezett változásokat az érintett országok őshonos nemzeti kisebbségei helyzetében.

A szervezetnek 18 tagállama van (Albánia, Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Belarusz, Bulgária, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Macedónia, Magyarország, Moldova, Olaszország, Románia, Szerbia, Montenegró, Szlovákia, Szlovénia és Ukrajna). A kibővült KEK célja a résztvevő államok közötti regionális együttműködés erősítése, és az egyes országok segítése a demokratikus átalakulás és az európai integráció útján. A KEK kiemelt hangsúlyt helyez a szervezet EU-tagjai és tagjelöltjei közötti tapasztalatcserére, valamint a jelölt és jelölés előtt álló országok integrációs törekvéseinek politikai támogatására. Jelenleg a KEK tagállamai közül már 9 ország tagja az Európai Uniónak.

---

⁷ A KEK-elnökséget 2013. január 1-től, a V4-ek elnökségi tisztjét pedig 2013. július 1-től tölti be Magyarország

A HÉT TÉMÁJA

Victor Ponta a romániai magyar kisebbséggel való együttműködésről

Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésén⁸, április 24-én tartott beszédében *Victor Ponta* román miniszterelnök kiemelte, hogy Románia és a román kormány elkötelezett a magyar kisebbség legitim képviselőivel való együttműködés mellett. Úgy vélekedett, hogy országa mindig is igyekezett a kisebbségek védelmét és jogait a legmagasabb mérce szerint teljesíteni.

Megemlítette, hogy a román állam ellen mintegy 3500 ügyben folyik eljárás az Emberi Jogok Európai Bíróságán a kommunista rendszerben elkobzott vagyonok visszaszolgáltatása érdekében. Beszámolt arról, hogy ezzel kapcsolatban a közelmúltban fogadott el új jogszabályt a román parlament, amely reményei szerint világos jogi helyzetet teremt, és rendezti ezt a kérdést.

Beszédét követően *Victor Ponta* több kérdést is kapott a képviselőktől. Az erdélyi magyar közösséget érintő témákban a magyar delegáció három tagja, valamint *Korodi Attila*, RMDSZ-es politikus⁹, a román delegáció tagja intézett kérdést a miniszterelnökhöz.

Kalmár Ferenc András (KDNP) a nyilvánosságra került régió-átalakítási tervekről érdeklődött, melyek a székelység különböző régiókba sorolását jelentené, melynek eredményeként a magyar közösség rövid időn belüli asszimilációjához vezetne. Ez ellentétes a Románia által is aláírt, a Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezménnyel valamint egyéb határozatokkal és megállapodásokkal. A kormányfő válaszában kiemelte, hogy a döntés nem irányul majd egyetlen nemzeti közösség ellen sem, és konzultáció fogja megelőzni. Leszögezte, hogy az érintett megyék határai nem változnak.

Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) azt kérdezte, nem volna-e időszerű, hogy Románia biztosítsa a területi autonómiát Székelyföld számára. *Victor Ponta* válaszában rámutatott, hogy a decemberi választásokon a magyar kisebbség legitim képviselőket választott a román törvényhozásba az RMDSZ képviselőinek személyében, és velük igyekszik majd megtalálni a megoldást, hogy a magyarok jobban képviseltethessék magukat és minden joguk az európai normáknak megfelelően érvényesülhessen. Megismétlem: „úgy gondolom, hogy a párbeszéd és az együttműködés a megoldás, a szélsőségesség pedig sem Önön, sem rajtunk nem segít” – válaszolta a szociáldemokrata miniszterelnök *Gaudi-Nagy Tamás*nak.

Szabó Vilmos (MSZP) a marosvásárhelyi orvosi egyetem önálló magyar karáról érdeklődött. *Victor Ponta* elmondta, hogy kormánya egyik legnagyobb eredményének tekinti, hogy három hosszú éjszaka után az egyetemen sikerült megállapodásra jutni, és így mind a magyar, mind a román tanárok képviseltetik magukat az egyetem irányító testületében, a magyar és a román diákok pedig saját anyanyelvükön tanulhatnak. *Victor Ponta* szerint ez is

⁸ Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése április 22. és 26. között ülésezett Strasbourgban.

⁹ *Korodi Attila* parlamenti képviselő *Frunda György* utódja az ET Parlamenti Közgyűlésében.

annak a bizonyítéka, hogy párbeszéddel korábban megoldhatatlannak tűnő nézetkülönbségek is áthidalhatók.

Korodi Attila (RMDSZ) első kérdése arra vonatkozott, milyen döntéseket támogat a miniszterelnök – az Európa Tanács ajánlásainak, a Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezményének és chartáinak szellemében – annak érdekében, hogy a helyi közösségek szabadon használhassák jelképeiket és szimbólumaikat Románia egész területén. Hangsúlyozta, hogy a székely zászló használatának megtiltása, amely a székelyföldiek jelképe, diszkrimináció, hiszen más megyék, helyi közösségek továbbra is használhatják az őket jelképező zászlókat. A képviselő kitért arra, hogy értesülései szerint a kormány olyan jogalkotási lépéseket tervez, amelyek normális mederbe terelik a kérdést.

A továbbiakban *Korodi* arra kérdezett rá, hogy a román miniszterelnök miként képzei el a szubszidiaritás elvének gyakorlatba ültetését az alkotmánymódosítás után a nemzeti kisebbségek szemszögéből.

Az első kérdésre reagálva *Ponta* elmondta, hogy mivel fontos számára a nemzeti közösségek együttműködése, ezért javasolni fogja a pártoknak és a civil szervezeteknek, hogy közösen találjanak jogi megoldást arra, hogy a román és az európai uniós zászló mellett helyi közösségek szimbólumait is ki lehessen tűzni a helyi közigazgatási intézményekre, hacsak ezek nem rasszista vagy fasiszta jellegűek. A második kérdésre a miniszterelnök azt válaszolta, Romániában a szubszidiaritást csak a helyi közigazgatáson keresztül képzei el.

***

A szintén Strasbourghban tartózkodó *Izsák Balázs*, a Székely Nemzeti Tanács elnöke az MTI-nek telefonon adott nyilatkozatában kétségét fejezte ki a román miniszterelnök szavainak őszinteségét illetően.

„Meg kell szűnnie annak az áldatlan állapotnak, hogy a román pártok közötti politikai versenyben a magyar kártya tényező legyen, az autonómia pedig pontosan ezt a célt szolgálná.”

Az ülés angol nyelvű jegyzőkönyve elérhető [itt](#).

Izsák Balázs nyilatkozata: [itt](#)

KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE

2013. április 26 – május 10.

Május 2.

Népszámlálás – nemzetiségi-etnikai adatok 2011 - Műhelybeszélgetés a Croatica Nonprofit Kft. székházában

Előadók többek között: **dr. Németh Zsolt**, KSH társadalomstatisztikai elnökhelyettese, **Kovács Marcell**, KSH, Népszámlálási főosztály osztályvezetője, **Tóth Ágnes**, az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet tudományos főmunkatársa valamint az országos kisebbségi önkormányzatok elnökei. A konferenciát megnyitja **Latorcai Csaba** helyettes államtitkár.

Helyszín: Croatica Nonprofit Kft. székháza – konferenciaterem (Budapest, Nagymező utca 68.)

Meghívó: [itt](#)

Május 4.

Magyar Történelmi Zászlók - Somogyi Győző Kossuth-díjas festő- és grafikusművész kiállításának megnyitója

Helyszín: Magyarság Háza – Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6.